

Jedność ideowa i wspólnota interesów fundamentem sojuszu i przyjaźni Polski i Związku Radzieckiego

Uroczysta akademія w Warszawie

WARSZAWA (PAP)

Centralna akademія dla uczczenia 41 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej odbyła się w Warszawie w dniu 6 listopada, w przeddzień historycznej rocznicy.

Podium wielkiej Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki udekorowane jest czerwonymi szarfami tworzącymi pięcioramienną gwiazdę. Na jej tle — obraz przedstawiający szturm na Pałac Zimowy i historyczna data: 1917.

Przewodniczący akademii sekretarz KC i I sekretarz Komitetu Warszawskiego PZPR Witold Jaroński. W prezydium zasiadli: członkowie Biura Politycznego KC PZPR: Stefan Jędrzejowski, Edward Ochab, Adam Rapacki i Roman Zambrowski, sekretarze KC PZPR: Jerzy Albrecht i Zenon Kliszko, wiceprezisi NK ZSL: marszałek Sejmu Czesław Wycech, zastępca przewodniczącego Rady Państwa Bolesław Podedworny i Józef Ozga-Michalski, sekretarz generalny CK SD — Leon Chajni, zastępca przewodniczącego Rady Państwa — Oskar Lange, wiceprezisi Rady Ministrów — Piotr Juraszewicz i Zenon Nowak, prezes PAN — prof. Tadeusz Kotarbiński, prof. Natalia Gąsiorowska, I sekretarz WKW PZPR — Marian Jaworski, przewodniczący prezydium St. RN — Zygmunt Dworakowski.

Obok przewodniczącego akademii zajmują miejsce chargé d'affaires ZSRR w Polsce Gennadij Kisielew. Rozlegają się dźwięki hymnów polskiego i radzieckiego, zebranych wita Witold Jaroński. Otwierając akademię stwierdza m. in.:

W Polsce Ludowej obchodzimy po raz 15 rocznicę Wielkiego Października. Obchodzimy to święto narodzin nowej epoki w poczuć głębokiej wspólnoty ideowej Polski z Rewolucją Październikową, z pierwszym w świecie socjalistycznym państwem — Związkiem Radzieckim.

Następnie zabiera głos Roman Zambrowski, który wygłasza referat.

(Tekst referatu podajemy na str. 2).

W części artystycznej wystąpił, gorąco oklaskiwany przez zgromadzonych, popularny Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”.

Z obrad WRN

Wybory ławników — zmiana granic powiatów

(Inf. wł.)

W drugim dniu obrad Wojewódzkiej Rady Narodowej osobno odbyło się posiedzenie Komisji Planowania Gospodarczego i Budżetu, przy współudziale przewodniczących branżowych komisji WRN dla rozpatrzenia wniosków zgłoszonych w toku dyskusji. W czasie obrad z listy 557 kandydatów wybrano 280 ławników Wojewódzkiego Sądu. Dodać trzeba, że 87 z wybranych pełniło już funkcję społeczną w czasie ubiegłej kadencji.

Ponadto Rada uchwaliła: wystąpienie do Rady Ministrów z wnioskiem o zmianę nazwy „powiatu pilskiego z siedzibą w Trzcielance” na „powiat trzecieński”; wystąpienie do prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o nadanie Skalmierzom Nowym w powiecie ostrowskim praw i ustroju miasta; zalecała też zwrócić się do Rady Ministrów o dokonanie zmian granic powiatów: kaliskiego, kępińskiego i ostrowskiego.

WRN uchwaliła budżet i plan gospodarczy na rok przyszły. (P)

W Poznaniu

(Inf. wł.)

6 listopada. Państwowa Opera im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu. Na tle czerwonej tkaniny cyfry 1917—1958 mówi, że tu odbywa się uroczystość z okazji 41 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Za stołem przydialnym przedstawiciele Armii Czerwonej, Komitetu Wojewódzkiego i Miejskiego PZPR, stronnictw politycznych, działaczy ruchu rewolucyjnego, postowie na Sejm oraz przedstawiciele WP i organizacji zawodowych. Akademii przewodniczy sekretarz KM PZPR — Edward Hałas.

Godz. 18. Orkiestra gra hymn narodowe — polski i radziecki.

Akademii zagaja sekretarz E. Hałas, który wita zebranych. Następnie sekretarz KW PZPR — Czesław Kończal wygłosił okolicznościowy referat.

Omówiwszy trudności, jakie pokonał musiał ludzie radziecy w okresie początkowej fazy budownictwa socjalistycznego podkreślił on, że ogromne straty poniesione przez Związek Radziecki pod czas II wojny światowej nie zahamowały jego rozwoju. Nadal w szybkim tempie wzrastała produkcja i dzięki czemu poważnie zmniejszył się dystans między ZSRR a innymi krajami.

Sekretarz Kończal podkreślił fakt stałego umacniania obozu socjalistycznego. Państwa tego obozu prowadzi konsekwentną politykę pokojową, która znajduje coraz większe poparcie na arenie międzynarodowej.

Trzeba pamiętać — stwierdził referent — że Polska ma szczególnie wiele do zawdzięczenia Rewolucji Socjalistycznej. Robotnicy Piotrogradu i Moskwy obalając carat stworzyli bowiem warunki do wyzwolenia Polski i budowy państwa polskiego. Sojusz ze Związkiem Radzieckim umożliwił następnie zwycięstwo rewolucji socjalistycznej.

Prezydium akademii zorganizowanej w Poznaniu z okazji 41 rocznicy Rewolucji Październikowej. Na mównicy — Cz. Kończal.

Fot. Kazimierz Przychodźki

w Polsce. Dziś jest on gwarancją dalszego rozwoju naszego kraju i jego niepodległości. Obecna wizyta polskiej delegacji partyjno-rządowej w Moskwie, to jeszcze jeden dowód jedności ideowej oraz wspólnoty interesów Polski i ZSRR.

Następnie głos zabrał przedstawiciel Armii Czerwonej — mjr Bielousow, który mówił o wspólnej walce z caratem polskiego i rosyjskiego proletariatu oraz o braterstwie broni naszego i radzieckiego żołnierza.

Na bogatą część artystyczną złożyły się: inscenizacje, recytacje utworów poetyckich, występy choreograficzne i wokalne oraz fragmenty filmów dokumentalnych. Wykonawcami byli m. in. artyści Opery i teatrów dramatycznych oraz uczniowie Państwowej Szkoły Baletowej. (cm)

W Lublinie

Uroczystości z okazji 40 rocznicy powołania KPP

LUBLIN (PAP)

6 bm. w godzinach popołudniowych odbył się z okazji 40 rocznicy powstania KPP wielki wiec mieszkańców Lublina. Na plac zebrali ludowych na Podzamczu przybyło blisko 30 tysięcy osób.

Tysięczne rzesze mieszkańców Lublina, młodzieży zajęły zbocza i schody, wiodące do głównego nad placem Zamku Lubelskiego. W okresie sanacyjnej Polski w murach tego zamku — zamienionego obecnie na siedzibę muzeum — więzieni byli polscy, ukraińscy i białoruscy komuniści.

Wśród znajdującej się na trybunie honorowej licznej grupy zasłużonych działaczy rewolucyjnych, b. członków KPP, jest wielu takich, którzy długie lata spędzili w ciemnych celach zamku, odsiadując surowe wyroki za działalność w szeregach Komunistycznej Partii Polski.

Wicetwierdza I sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR w Lublinie — Mieczysław Martyn. Następnie zabiera głos, serdecznie witany przez zgromadzonych tłumy, członek Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczący CRZZ — Ignacy Loga-

Polska delegacja na uroczystej akademii w Pałacu Sportu w Moskwie

Spotkanie z profesorami i studentami Uniwersytetu im. Łomonosowa

MOSKWA (PAP)

W czwartek, 6 bm. w Pałacu Sportu w Moskwie odbyło się tradycyjne uroczyste posiedzenie Moskiewskiej Rady Delegatów Ludu Pracującego i Komitetu Miejskiego KPP, poświęcone 41 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Uczestnicy posiedzenia powstawszy z miejsc gorąco powitali delegację Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z pierwszym sekretarzem KC PZPR Władysławem Gomułą na czele.

W prezydium zasiadli A. Arislow, L. Breżniew, N. Chruszczow, J. Furecwa, N. Ignatow, A. Kiriezenko, F. Kozłow, O. Kuusinen, N. Muchitdinow, M. Susłow, K. Woroszyłow, P. Pospiełow, A. Kosygin, D. Polański.

Referat poświęcony 41 rocznicy Wielkiego Października wygłosił członek prezydium KC KPP, pierwszy zastępca przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR, A. Mikołojan.

Na zakończenie zebrani odśpiewali międzynarodówkę.

(Przemówienie A. Mikołojana drukujemy na str. 2).

MOSKWA (PAP)

Dnia 6 bm. w godzinach przedpołudniowych delegacja PRL odwiedziła Państwowy Uniwersytet Moskiewski im. Łomonosowa. Przed gmachem delegację polską serdecznie witali studenci radzieccy, polscy i studenci innych narodowości.

Po zwiedzeniu uniwersytetu członkowie delegacji udali się do wielkiej auli reprezentacyjnej, mieszczącej 2000 osób. Zgromadzeni tu studenci zgłoszili delegacji PRL serdeczną i długotrwałą owację. Przedstawiciele studentów wręczają gościom wianki kwiatów. Rektor Piotrowski raz jeszcze witając serdecznie członków delegacji zagaja wiec.

W imieniu organizacji partyjnej i ziomkostwa studentów polskich i aspirantów studiujących na Uniwersytecie im. Łomonosowa przemawiał J. Sobczak, który podziękował Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i rządowi PRL za troskę i pomoc okazaną studentom polskim.

Następnie przemawiał premier J. Cyrankiewicz, który m. in. stwierdził:

Moskiewski Uniwersytet im. Łomonosowa, w którego gościnnych murach się spotykamy, był niejednokrotnie miejscem spotkań najwybitniejszych uczonych całego świata. Takie spotkania sprzyjają procesom zbliżania się i wzajem-

nego poznania przedstawicieli różnych narodów, gdyż stara to i mądra prawda, że nauka zbliża narody, że prawdziwym jej celem humanistycznym jest służenie pokojowi i postępowi.

Następnie obszernie przemówienie wygłosił Wł. Gomułka.

Przed opuszczeniem uniwersytetu Władysław Gomułka wpisał się w księgę pamiątkową.

Powołano

Wojewódzki Komitet Obchodu 40-lecia KPP

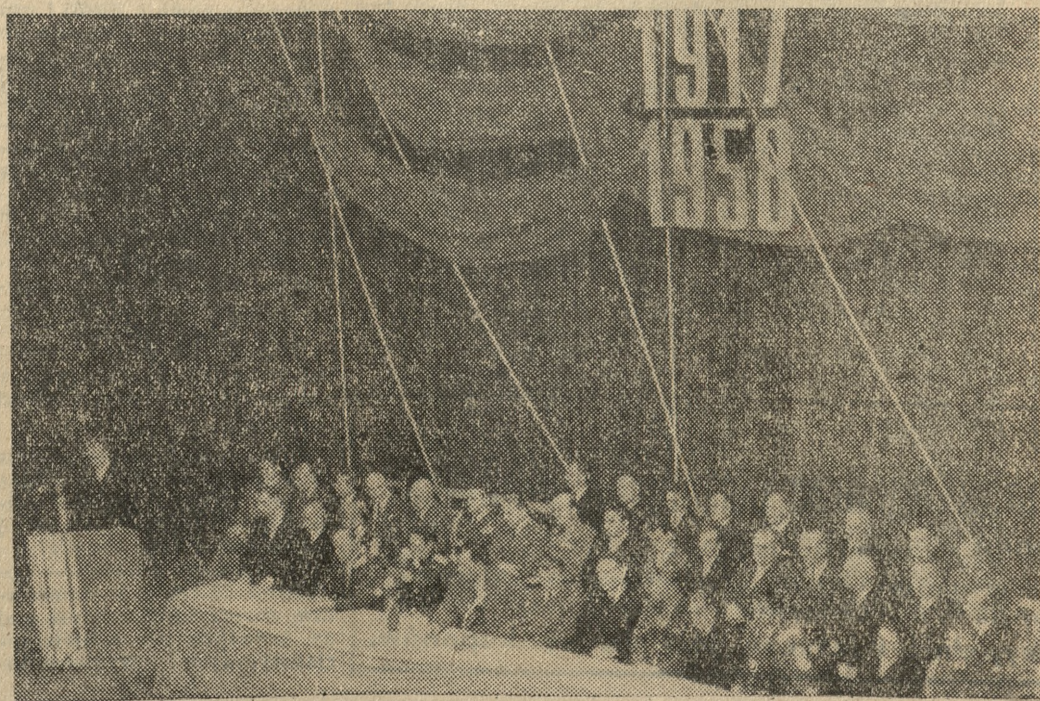
(Inf. wł.)

7 bm. powołano do życia 45-osobowy Wojewódzki Komitet Obchodu 40-lecia KPP. W skład jego weszli zasłużeni weterani ruchu robotniczego oraz obecni działacze partyjni.

Obrady, którym przewodniczył pierwszy sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR — Wincenty Kraśko, poświęcone były omówieniu ramowego programu uroczystości oraz zadań popularyzowania działalności KPP na terenie naszego województwa. Komitet postawił sobie za zadanie zapoznanie jak najszerszych warstw społeczeństwa z dorobkiem ideologicznym KPP, pokazanie ludzi, którzy swoje życie poświęcili ideologii tej partii. Do tego celu ma służyć szereg odczytów, zebrań, spotkań KPP-owców ze społeczeństwem starszym i młodzieżą, wieczornych poświęconych wspomnieniom. Wydawnictwo Poznańskie wyda kilka pozycji książkowych. W najbliższym czasie ukaze się książka pt. „Zwycieska wiosna”. Przygotowuje się także szereg publikacji zapoznających społeczeństwo z pracą KPP, KZMP, PPS-Lewicy.

Dobrze by było, gdyby dla upamiętnienia ważniejszych zdarzeń KPP tam gdzie ona działała wmurowano pamiątkowe tablice.

Wybrano 8-osobowy Komitet Wykonawczy pod kierownictwem sekr. KW Cezarego Murawskiego. (k)

Sojusz i braterstwo wspólnej walki przerodziły się w głęboką przyjaźń

Referat R. Zambrowskiego na akademii w Warszawie

Są wydarzenia w historii, które przez pokolenia świecą niesłabnącym blaskiem, są wydarzenia, które stały się i coraz silniej ważą na szali dziejów.

Takim wydarzeniem był najpotężniejszy w historii ruch mas — rewolucyjny, ruch ludu pracującego w walce o socjalizm i pokój, który 41 lat temu, w dniach listopada 1917 roku odniósł zwycięstwo na jednej szóstą części świata.

W 41 rocznicę Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej myśli i uczucia bojowników o pokój i socjalizm na całym świecie kierują się w stronę Kraju Rad, kraju, który pierwszy w dziejach ludzkości dokonał zwycięskiej rewolucji socjalistycznej.

Łączymy się z nimi i my, przesyłając narodom radzieckim i Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego serdeczne pozdrowienia, wyrażamy szczerą przyjaźń i życzenia dalszych zwycięstw na drodze do komunizmu.

Od szeregu dni przebywa w Związku Radzieckim delegacja PRL. Bierze ona udział w obchodach związanych z rocznicą rewolucji. Pobyt naszej delegacji w kraju radzieckim, serdeczność, z jaką spotyka się, zarówno ze strony przywódców KPZR i rządu radzieckiego jak i społeczeństwa — wielotysięcznych rzesz mieszkańców Moskwy, Tbilisi, Kijowa, Mińska, Leningradu — to dobitny wyraz braterskiej więzi łączącej nasze narody.

Dla nas, dla narodu polskiego, który tylekroć w swojej historii samotnie borykał się ze złym losem, fakt posiadania prawdziwych i potężnych przyjaciół ma szczególnie doniosłe znaczenie. Stosunek ludzi radzieckich do naszego narodu wyrażał tow. Chruszczow, stwierdzając na przyjęciu w ambasadzie polskiej w Moskwie: „Ceniliśmy i cenimy tę braterską przyjaźń i ze swej strony uczynimy wszystko, aby przyjaźń ta jeszcze bardziej się umacniała”.

Głęboko sięgają korzenie naszej przyjaźni.

Wyrasta ona ze wspólnych walk rewolucjonistów i patriotów Polski i Rosji przeciwko caratowi i burżuazji.

Czerpie swą siłę z działalności polskich komunistów zorganizowanych w Komunistycznej Partii Polski, której 40-lecie narodzin w tym roku obchodzimy. Ona to w ciężkich warunkach sanacyjnego terroru szerzyła idee Wielkiej Października, budziła solidarność mas pracujących Polski z radzieckimi robotnikami i chłopami budującym zrebry swej socjalistycznej ojczyzny, przeciwstawiała się zaciętkim atakom reakcji na republikę sowiecką.

Przyjaźń obu naszych narodów sementowała krew wspólnie przelaną w walce z hitlerowską nawałą.

Inigdy nas nie zawiodła nasza przyjaźń i wspólna walka.

I nie zawiedli się ci polscy internacjonalistami i patriotami, którzy sprawę wolności swego narodu łączyli ze sprawą Rewolucji Październikowej i ci internacjonalistami i patriotami, którzy w latach drugiej wojny światowej walczyli w kraju i poza jego granicami przeciwko hitlerowskiemu napastnikowi, wiązali swe nadzieje ze zwycięstwem Armii Radzieckiej.

Dziś w nowych warunkach historycznych idea przyjaźni i współpracy polsko-radzieckiej stała się podstawową zasadą polityki naszego ludowego państwa.

Sojusz zawarty w walce, braterstwo wywodzące się ze wspólnych socjalistycznych celów — oto trwałe podstawy stosunków polsko-radzieckich, opartych na leninowskich zasadach internacjonalizmu, równości i suwerenności narodów, wzajemnego szacunku, wzajemnej pomocy i współpracy. Potwierdzeniem tych zasad była deklaracja rządu radzieckiego z 30 października 1956 r. o podstawach rozwoju i dalszego umacniania przyjaźni między Związkiem Radzieckim a innymi państwami socjalistycznymi oraz wspólna deklaracja polsko-radziecka z 17 listopada 1956 r. Sromotną klęskę ponieśli ci, którzy liczyli na poróżnienie Polski i Związku Radzieckiego. Sromotną klęskę ponieśli wszyscy, którzy próbowaliby naszą przyjaźń podrywać. W imię dobra naszej ojczyzny, jej niepodległości i bezpieczeństwa, jej socjalistycznego rozwoju w imię pokoju i postępu strzec będziemy tej przyjaźni.

Nową wyrwą w systemie kapitalistycznym było powstanie po drugiej wojnie światowej państw demokracji ludowej. Potężnym ciosem w system kapitalistyczny stało się zwycięstwo rewolucji chińskiej. Wkroczenie na arenę dziejową Chińskiej Republiki Ludowej oznaczało nie tylko zwielokrotnienie siły obozu socjalizmu, ale również nowy bodziec dla ruchów narodowych i społecznych w całej Azji.

Zwycięstwo Rewolucji Październikowej miało obrzmienie znaczenie dla rozwoju między narodowego ruchu robotniczego. Wówczas przed 41 laty szeregi rewolucjonistów nie były liczne. W bardzo wielu krajach były to zaledwie gar-

stki ludzi. Jakże wiele się od tego czasu zmieniło. Dziś partie komunistyczne działają w 62 krajach kapitalistycznych we wszystkich częściach świata. Czyż nie świadczy to o żywotnej sile idei komunizmu, która we wszystkich zakątkach świata zdobywa sobie coraz to nowych zwolenników? Warto by zastanowili się nad tym ci, którzy z uporem maniaków co pewien czas obwieszają rzekomy zmierzch marksizmu.

Rewolucja Październikowa wywarła wielki wpływ na losy krajów kolonialnych, stała się „początkiem końca” barbarzyńskiego systemu kolonialnego. Jej powiew obudził potężne siły ujarzmionych ludów Azji i Afryki. W rezultacie walk narodowo-wyzwoleńczych i postępującego rozpadu imperiów kolonialnych, wiele narodów uzyskało samodzielność państwową, uwolniły się od kolonialnego jarzma Indie i Indonezja, Egipt, Syria, Irak i Liban, Tunis i Maroko, Kambodża i Laos, ludy Dalekiego Wschodu, środkowej Azji i Czarnego Łądu. Wielki proces emancypacji narodów stale się pogłębia i nie są w stanie powstrzymać go awanturnicze wysiłki ani żadne środki z arsenału starego czy zmoder-nizowanego kolonializmu, bo nie można zawrócić wstecz, lub chociażby zatrzymać biegu historii.

Ostateczne wyniki wyborów w USA

Ocena Eisenhowera

WASZYNGTON (PAP)

Agencja AP podaje ostateczne wyniki wyborów do Kongresu Stanów Zjednoczonych, które odbyły się we wtorek. Agencja podaje także wyniki wyborów gubernatorskich. Zdecydowane zwycięstwo odniosła partia demokratyczna uzyskując 284 mandaty w Izbie Reprezentantów (w poprzednich wyborach 235). Partia republikańska uzyskała tylko 151 mandatów (w poprzednich wyborach 200 mandatów). W senacie demokraci uzyskali 62 miejsc (w poprzednich wyborach 49), republikanie zaś — 34(47). Jeśli chodzi o stanowiska gubernatorów, to demokraci sprawują obecnie władzę w 34 stanach, a republikanie w 14. W wyniku wtorkowych wyborów, demokraci obsadzili stanowiska gubernatorów w stanach Kalifornia, Ohio, Wisconsin, Nevada, Południowa Dakota, Wyoming, Nowy Meksyk, Maryland. Republikanie zdobyli stanowiska gubernatorów jedynie w Nowym Jorku, Arizonie, Rhode Island i Oregon.

Kończy się epoka Eisenhowera — Dulles, Stany Zjednoczone przechodzą w nowy okres polityczny, o którego charakterze zadecydują wybory prezydenckie w 1960 roku. Oto najogólniejsza ocena wyników wczorajszych wyborów do Kongresu. Społeczeństwo amerykańskie dając olbrzymie zwycięstwo demokracji potwierdziło widoczną ostateczną tendencję nieulegania więcej magii nazwiska Eisenhowera, a jednocześnie wykazało, że pragnie utrzymać w polityce kierunek umiarkowania daleki od skrajności lewicowych czy prawicowych. Jeśli w 1956 roku zwyciężył umiarkowany republikanizm głoszący przez Eisenhowera, lecz później zduszony w partii republikańskiej przez prawe jej skrzydło kierowane przez senatora Knowlanda, to obecnie można powiedzieć, że zwyciężył umiarkowany demokratyzm.

Nie należy się ludzi, że obecne wybory przyniosą ja-

Naród radziecki skutecznie walczy o utworzenie materialno-technicznej bazy komunizmu

Przemówienie A. I. Mikojana na uroczystej akademii w Moskwie

MOSKWA (PAP)

Na uroczystej akademii poświęconej 41 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, która odbyła się 6 listopada w moskiewskim Pałacu Sportu. Referat wygłosił I zastępca przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR A. Mikojan.

Stwierdził on, że Rewolucja Październikowa ugotowała drogę całej ludzkości w jej walce o pokój, demokrację, socjalizm. Rozkwit prawdziwej władzy ludu, demokracji socjalistycznej, niezłomnej wspólnoty wolnych narodów i narodowości zamieszkujących Zwr. Radziecki. Niebawem wzrost potęgi gospodarczej naszego kraju — powiedział Mikojan — uznany już powszechnie wielki wzrost nauki i techniki, kultury i sztuki, nieustanne podnoszenie się stopy życiowej ludzi radzieckich — wszystko to są realne wyniki Rewolucji Październikowej.

Naród radziecki — stwierdził Mikojan — pod kierownictwem partii komunistycznej skutecznie walczy o utworzenie materialno-technicznej bazy komunizmu.

Państwowy plan produkcji przemysłowej został wykonany w ciągu 10 miesięcy br. w przeszło 103 proc. Związek Radziecki przekroczył pod względem produkcji przemysłowej przedrewolucyjny poziom Rosji 36-krotnie. Tymczasem w Anglii poziom z roku 1913 zo-

stał przewyższony w roku ubiegłym zaledwie 1,8 raza, a w Stanach Zjednoczonych — 4,1 raza.

Porównując tempo rozwoju przemysłu ZSRR i USA mówca wskazał, że przeciętny roczny przyrost produkcji przemysłowej w ZSRR w ciągu 5-lecia (1954—1958) wynosił 11,2 proc., natomiast w USA produkcja przemysłowa zwiększyła się w ciągu trzech lat (1954—1956) o 7 proc. i zatrzymała się na tym poziomie.

Poczynając od września 1957 roku nastąpiło tam poważne zmniejszenie produkcji, a dziś przewyższa ona zaledwie o 2 proc. poziom z roku 1953. W wyniku kryzysu ponad 5 milionów robotników nie ma pracy.

W ostatnim okresie daje się zauważyć pogorszenie sytuacji gospodarczej W. Brytanii i większości innych krajów Europy zachodniej.

W roku bieżącym uczyniono nowy poważny krok w kierunku rozwiązania podstawowego zadania gospodarczego ZSRR — doświadczenia i prześcignięcia głównych krajów kapitalistycznych pod względem produkcji na jednego mieszkańca.

Wyniki produkcji rolnej w roku bieżącym są w istocie ukończonym etapem, jaki przeszedł kraj po wrześniowym plenum KC KPZR w 1953 r. Przebyto etap znamionujący wielkie zwycięstwo generalnej linii partii w rolnictwie.

W świetle sukcesów roku bieżącego staje się jeszcze bardziej widoczne, jak niestosowne i szkodliwe było stanowisko antypartyjnej grupy Malenkowa, Kaganowicza, Mołotowa, Szepiłowa, która atakowała w roku ubiegłym generalną linię partii i została rozgromiona przez partię. Coraz większego znaczenia nabiera krytyka i samokrytyka — najważniejszy środek ujawnienia i przezwyciężenia braków, jeden z czynników kształtowania świadomości komunistycznej.

Partia nadal będzie radzić się narodu w żywotnych sprawach budownictwa gospodarczego, państwowego i kulturalnego, uważając, że jest to najważniejszy warunek dalszego pomyślnego marszu naprzód.

Przechodząc do omówienia problemów sytuacji międzynarodowej Mikojan wskazał, że określają ją dwa doniosłe czynniki. Z jednej strony siły imperializmu i reakcji zmierzają do naruszenia pokoju, stworzenia ognisk wojny, trzymania świata w stanie napięcia i niepokoju, balansowania na krawędzi wojny. Z drugiej strony — i to jest najważniejsze, wbrew tym próbom kół reakcyjnych stosunki międzynarodowe w naszej epoce rozwijają się w kierunku umocnienia sił pokoju, demokracji i socjalizmu.

W dalszym ciągu swego przemówienia /mówca wymienił „siły współczesności, które są w stanie zapewnić pokój i usunąć groźbę wojny”. Siły te to: niepokonany obóz państw socjalistycznych; milijony pokój państwa Azji i Afryki, zajmujące antyimperialistyczną pozycję i tworzące wraz z krajami socjalistycznymi rozległą strefę pokoju; międzynarodowa klasa robotnicza i jej awangarda — partie komunistyczne; ruch wyzwolenia narodów kolonii i półkolonii, masowy ruch narodów na rzecz pokoju, również w krajach imperialistycznych; narody europejskie, których kraje ogłosiły neutralność, narody Ameryki Łacińskiej.

Mówca przypomniał słowa „manifestu pokoju”: „wojna nie jest nieuchronna, do wojny można nie dopuścić, pokój można obronić i utrwalić”.

W ostatnich 3 latach — powiedział Mikojan — imperializm stworzył kilka ognisk wojny, jednakże siły krajów socjalistycznych i wszystkich mi-

lujących pokój państw i narodów zapobiegły wojnie.

Wyniki wyborów w USA — powiedział Mikojan — należy uznać za wyraz nieufności wobec polityki Dullesa — Eisenhowera mimo iż republikanie, którzy ponieśli porażkę i demokraci, którzy odnieśli zwycięstwo w wyborach są tylko dwiema frakcjami amerykańskiej burżuazji.

Związek Radziecki — podkreślił Mikojan — solidaryzuje się ze wszystkimi narodami broniącymi swego prawa do samodzielnego rozwoju i gotów jest pomagać narodom, które wyzwoliły się z kajdan uciśku kolonialnego, w umocnieniu ich politycznej i gospodarczej niezależności.

W dalszym ciągu swego przemówienia Mikojan oświadczył, iż leninowska zasada pokojowego współistnienia państw o różnych ustrojach społecznych cieszy się coraz większym uznaniem. Rząd radziecki podejmuje wszelkie kroki, aby przeskodzić stacjami się świata ku niszczycielskiej wojnie. W bieżącym roku Związek Radziecki dokonał wielu nowych doniosłych posunięć mających na celu rozwiązanie tak palącego i aktualnego problemu, jak rozbrojenie. Rząd radziecki przedstawił cały kompleks realnych propozycji w sprawie rozbrojenia. Przede wszystkim pragnęlibyśmy osiągnąć porozumienie w sprawie natychmiastowego zaprzestania doświadczeń jądrowych, a następnie również całkowitego zakazu broni jądrowej.

W zakończeniu swego przemówienia Mikojan zwrócił uwagę na obrzmienie znaczenie Wystawy Światowej w Brukseli. Pawilon radziecki odwiedziło ponad 13 milionów osób. Związek Radziecki otrzymał ponad 520 nagród i medali.

Ludzie radzieccy i nasi przyjaciele za granicą — kontynuował Mikojan — są przekonani, że uchwały XXI Zjazdu KPZR otworzą nowy etap budownictwa komunistycznego w ZSRR, wzbudzą potężny zryw twórczej aktywności naszego narodu.

Na świecie nie ma takich sił, które mogłyby wstrzymać marsz ludzkości ku komunizmowi. Nasza sprawa jest niezwyciężona. Układ sił na arenie międzynarodowej na zawsze i bezpowrotnie zmienił się na korzyść socjalizmu.

List Pasternaka na łamach „Prawdy”

MOSKWA (PAP)

„Prawda” w dniu 6 brn. zamieściła pełny tekst listu, przesłanego do redakcji dziennika przez Borysa Pasternaka:

Redakcja czasopisma „Nowyj Mir” — pisze Pasternak — ostrzegła mnie, że czytelnicy mogą zrozumieć tę powieść („Doktor Żiwago — dop. red.), jako utwór, wyrażający przeciwko Rewolucji Październikowej i godzący w podstawy ustroju radzieckiego. Nie zdawałem sobie z tego sprawy — czego teraz żałuję. W samej rzeczy, jeśli się weźmie pod uwagę wnioski, wypływające z krytycznej analizy powieści, okaże się, jak gdybym popierał tam pewne błędne tezy, a mianowicie, jak gdybym twierdził, że każda rewolucja jest zjawiskiem niezgodnym z prawami historii, że jednym z takich zjawisk jest Rewolucja Październikowa, że przyniosła ona Rosji nieszczęścia i doprowadziła do zagłady inteligencję rosyjską, która utrzymywała ciągłość tradycji. Jasne jest, że pod takimi twierdzeniami, sprowadzonymi do absurdu, nie jestem w stanie się poddać. Tymczasem moja praca, odznaczona Nagrodą Nobla, dała powód właśnie do takiej, ubolewającej godnej interpretacji i dlatego też ostatecznie zrezygnowałem z nagrody.

Gdyby wydanie książki zostało wstrzymane, jak o to prosiłem mojego wydawcę we Włoszech (wydania w innych krajach publikowano bez mojej wiedzy), udałoby mi się prawdopodobnie skorygować to przynajmniej częściowo. Ale książka została wydrukowana i za późno już o tym mówić. W zakończeniu swego listu, Borys Pasternak wyraża przekonanie, iż znajduje w sobie dość siły, aby przywrócić swemu nazwisku dobre imię i zaufanie swoich towarzyszy.”

DEPESZE z okazji 41 rocznicy Wielkiego Października

Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Rada Państwa oraz Rada Ministrów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wystosowały do Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, Prezydium Rady Najwyższej oraz Rady Ministrów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich depesze, w której przesyłają kierownictwu partii i rządu ZSRR oraz na podobieństwo gorące pozdrowienia i najszerzej życzenia z okazji 41 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Realizacja idei Października w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich — czytamy m. in. w depeszy — stworzyła siłę polityczną, moralną i ekonomiczną, która zagroziła drogę faszystowskiemu, decydującą przyczyniła się w toku drugiej wojny światowej do jego rozgromienia i wyzwolenia wielu narodów spod jarzma okupacji. Dzięki temu uformowała się możliwość przejścia szeregu krajów, a wśród nich i Polski, na drogę socjalistycznego rozwoju. Idea socjalizmu ukształtowała na nowych podstawach stosunki między narodem Polski i narodami Związku Radzieckiego.

W zakończeniu depeszy Komitet Centralny PZPR, Rada Państwa i Rada Ministrów PRL życzą bratnim narodom Socjalistycznych Republik Radzieckich i ich przewodniczącym — Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego — dalszych wielkich sukcesów i osiągnięć w budownictwie komunizmu, w walce o pełne zwycięstwo szczytnych idei Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej, o trwały pokój między narodami.

Ponadto depesze wystosowali do ministra spraw zagranicznych ZSRR Andreja Gromyki — minister spraw zagranicznych PRL, Adam Rapacki oraz do ministra obrony ZSRR marszałka Związku Radzieckiego R. Malinowskiego — ministra obrony PRL, gen. broni Marian Spychalski.

Czy wiesz?

że w 78 Poznańskiej Grze Liczbowej „KOZIOŁKI”

w dniu 9. XI. 1958 r. wygrać możesz:

Wysokie wygrane pieniężne — premie po 1.000 zł; Motorower — pralkę elektryczną — radioodbiornik — maszynę do szycia — rower z importu — zegarek na rękę.

Nie zapomnij wypełnić i jeszcze dziś oddać kuponów.

SOCJALIZM

— sprawą narodu

Są rocznice historyczne, które nasuwają szczególnie dużo myśli i sądown. Każda rocznica Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej do nich na pewno należy.

Dla każdego obywatela naszego kraju jest faktem bezspornym, że obchody świąt, rocznic, z tytułu swej genezy i treści klasowej, robotniczych, przybierają z roku na rok bardziej ogólnonarodowy charakter. Tylko człowiek o zdecydowanie wrogich poglądach politycznych, o fanatycznych uprzedzeniach, o wąskich horyzontach umysłowych będzie dostrzegał w głównych źródłach zachodzącego u nas procesu stapania się sprawy klasy robotniczej ze sprawą narodu — w nacisku propagandowym, w posunięciach typu administracyjnego, które to elementy odgrywają, rzecz jasna, pewną rolę. Z roku na rok do coraz szerszych kręgów naszego społeczeństwa toruje sobie drogę prawda, że ów proces jest logicznym wynikiem rozwoju świata i kraju, że jest nieuchronny i konieczny dla naszego narodowego bytu. Motywy, które skłaniają obywateli naszego kraju do świadomego lub nieświadomego przyjęcia tej tezy są różne; różnie są również drogi, które do tego doprowadzają.

Dla jednych — dla najbardziej świadomej części klasy robotniczej i ludzi pracy — są to motywy natury ideologicznej, oparte na zrozumieniu historycznej misji klasy robotniczej jako przewodniej siły narodu. Dla części społeczeństwa motywy te wynikają z głębokiego patriotyzmu, ze zrozumienia tzw. racji stanu. Do wszystkich natomiast, a w każdym razie do coraz większej z roku na rok rzeszy ludzi, przemawiają doświadczenia historyczne, oczywiste fakty zaistniałe w naszym życiu, w ZSRR, w krajach socjalistycznych, na całym świecie. I o tych oczywistych faktach warto dzisiaj kilka słów powiedzieć.

Faktem jest to, że kraj, w którym 41 lat temu zwyciężył socjalizm przekształcił się mimo ogromnych trudności wewnętrznych i ostrych ataków z zewnątrz, z ciemnego i zacofanego — w mocarstwo o przodującym przemysle i technice, o wysokiej kulturze rolnej, o bujnym życiu kulturalnym i naukowym. Kraj ten stał się dzisiaj zadaniem doświadczenia i przeświadczenia pod każdym względem w najbliższym okresie przodującego państwa kapitalistycznego — Stanów Zjednoczonych. Nie od rzeczy będzie w tym miejscu dodać, że realność tego zadania jest przyjmowana z sympatią przez przyjaciół ZSRR na całym świecie i co najmniej nie jest kwestionowana przez niepozabawionych poczucia rzeczywistości jego przeciwników i wrogów. Bezspornym faktem jest, że ten kraj zwycięskiego socjalizmu — dziecię Wielkiego Października — odegrał decydującą rolę w zniszczeniu faszyzmu hitlerowskiego, uratował istnienie wielu narodów, w tej liczbie — i w pierwszym rzędzie — narodu polskiego.

W wyniku zwycięstwa sił socjalizmu i postępu w drugiej wojnie światowej na nową drogę życia wkroczyły narody Chin, wielu krajów Europy i Azji. Na naszych oczach mimo różnych zahamowań, trudności i zygzaków toczy się zwycięska walka narodów kolonialnych i zależnych o wolność i niepodległość przeciwko imperializmowi i kolonializmowi — walka znajdująca, bez względu na ideologiczną treść sił kierujących nią, oparcie i poparcie w krajach socjalistycznych, w światowym ruchu robotniczym. Jest przedmiotem dumy przytłaczającej większości naszego społeczeństwa chęć, aby ten kraj, który przez wieki całe był w niewoli, który

ry przez 6 lat krwawił pod jarzmem hitlerowskiego okupanta, który w okresie międzywojennym był przedmiotem rozgrywek politycznych — zajmuje w rodzinie państw socjalistycznych poczesne miejsce, że występuje z pokojowymi propozycjami stanowiącymi treść rozważań we wszystkich częściach świata, znajdującymi sympatię i poparcie naszych przyjaciół, budzącymi szacunek nawet naszych przeciwników...

Zadowoleniem i dumą napawa chyba również to, że kraj nasz, w którym przedwrzesniowi władcy nie mogli rozwiązać naboalnych problemów życia państwowego, kierowali nastroje ludzi w kierunku poszukiwania dla Polski kolonii, dziś sam udziela materialnej i moralnej obustronnej pomocy ludom walczącym o swą wolność i niezależność.

Tylko ślepy dziś nie widzi, że gospodarcza, moralna i militarna siła Związku Radzieckiego, krajów socjalistycznych, siła światowego ruchu robotniczego sprężyną z wolą milionów prostych ludzi na świecie, stanowi najpotężniejszy hamulec przeciwko wojennym tendencjom pewnych rządów i kół, co dla nas — dla ciężko wojnami doświadczonych narodu polskiego — ma szczególną wagę i szczególne znaczenie.

Te prawdy muszą przemawiać, przemawiają i będą coraz dobitniej przemawiać do wszystkich patriotów, do wszystkich obywateli naszego kraju.

Kłopoty — niekiedy dość duże — codziennego życia przesłaniają niejednemu z nas ogrom historycznych zmian, które dokonały się w naszym kraju dzięki władzy ludowej. Ale wystarczy chwila poważnej refleksji, żeby przysłówowe drzewa nie przesłaniały lasu. Pomyśl, Czytelniku, czy jakkolwiek inną Polską, aniżeli tą, którą w trudzie i znoju z pewnością nie bez błędów budujemy, mogłaby w ogóle w obecnych swoich granicach istnieć, czy mogłaby się oprzeć dobrze nam znanym siłom rewantu i militarystyki w Niemczech Zachodnich? Czy kiedykolwiek w historii mieliśmy już taką sytuację, żeby z drugiej strony naszych granic spoglądały na nas życzliwe oczy przyjaciół i sojuszników? To rezultat wielkich przemian, które zaszły w Polsce i w innych krajach Europy i Azji.

Jakaż inna Polska mogła w takim tempie rozwijać nowoczesny przemysł, wychowywać kadry przemysłowców, wielu dziedzin naszego życia — jeśli nie Polska socjalistyczna?

Jakaż inna Polska mogła zlikwidować dobrze nam znany nadmiar ludzi na wsi, wprowadzić w takim zakresie „pod strzechy” książkę, radio, teatr, film, jeśli nie ta, którą rządzą lud pracujący?

Na to, by nadać Polsce takie należyte miejsce w świecie, trzeba było — jak kilkadziesiąt lat temu domagał się tego w „Przedwiosniu” wielki nasz pisarz Stefan Żeromski — mieć odwagę Lenina. Ta odwaga się znalazła w ludzi pracujących, w klasie robotniczej, w jej partii, głęboko związanej z narodem, silnej swą więzią z międzynarodowym ruchem robotniczym, z pierwszym najpotężniejszym państwem socjalistycznym — Związkiem Radzieckim.

Często narzekamy na nadmiar zebrań, referatów i dyskusji. Ale niejednokrotnie samemu nie zdajemy sobie sprawy z tego, że to już nam weszło w krew, że nie moglibyśmy być dziś już tylko rządzonymi, że chcemy być rozważającymi i rządzącymi. Wszak dewiza naszej wielkiej epoki jest to,

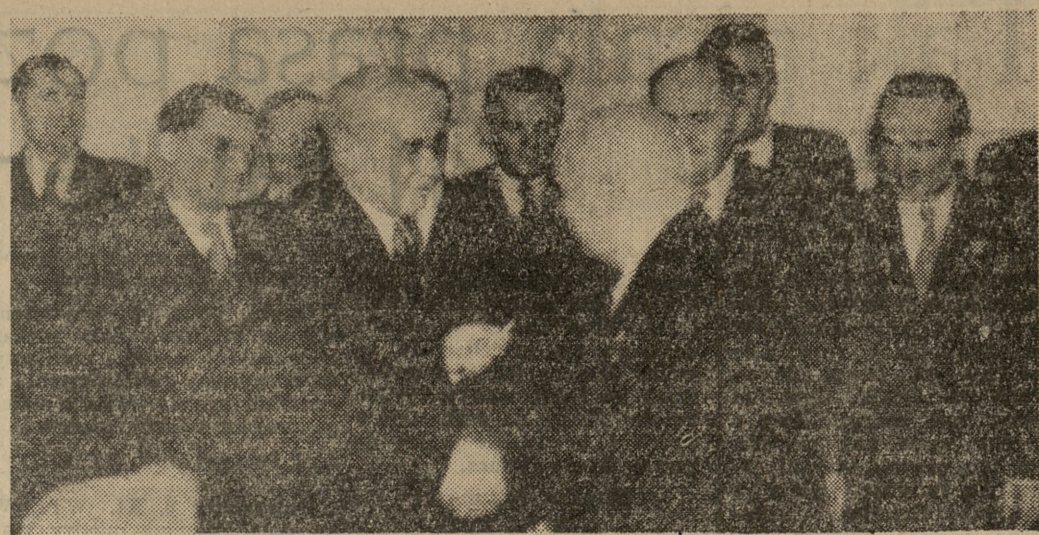
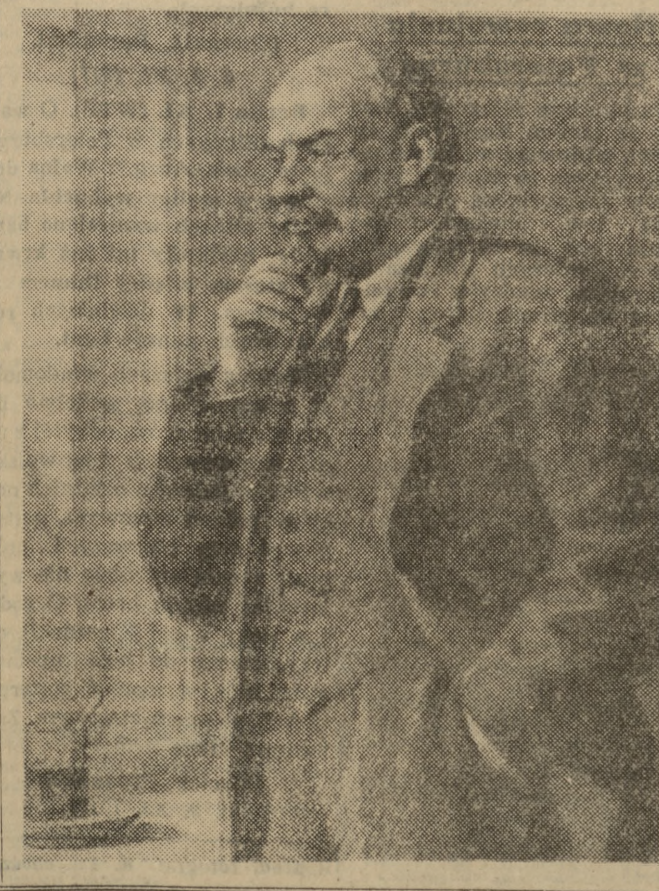
że mamy coraz mniej rządzących, a coraz więcej rządzących!

Często, zwłaszcza wtedy, gdy odczuwamy braki, gdy grozi nie starcza, porównujemy naszą stopę życiową z warunkami egzystencji w przodujących krajach kapitalistycznych. Różni ludzie różnie patrzą i różnie liczą. Różnie kształtuje się rezultat takich analogii. Ale sam fakt, że w ogóle robimy takie zestawienia, że w przeciwieństwie do sytuacji przedwojennej możemy porównywać, mamy co porównywać, świadczy wymownie o tym, jak szybko pokonujemy dystans dzielący dawną Polskę od najbardziej rozwiniętych krajów świata. To mówi także o olbrzymim dorobku tych 14 lat, który jest niekiedy bardziej widoczny dla zewnętrznego obserwatora — nawet przeciwnika socjalizmu, aniżeli dla nas szarych uczestników codziennej trudnej pracy nad kształtowaniem lepszej przyszłości Ludowej Socjalistycznej Polski.

I. O.

Fundamentalną zasadą naszej zewnętrznej polityki jest wzmocnienie jednoci obozu państw socjalistycznych. Ten czynnik odgrywa bowiem decydującą rolę w walce o pokój, w rozstrzygnięciu najważniejszego o obecnej epoce historycznej zagadnienia — czy siły socjalizmu i światowe siły pokoju będą w stanie skierować rozwój świata w pokojowe łożysko, czy też agresywne, imperialistyczne siły wojny zepchną ludzkość w niezgłębioną otchłań katastrofy wojennej. Dążenie do rozwiązania napięcia w stosunkach międzynarodowych, do pokojowego załatwienia wszystkich spornych problemów w stosunkach między państwami, do zgodnego współżycia ze wszystkimi państwami, bez względu na ich ustrój społeczny, jest głównym celem zarówno naszej polityki zewnętrznej, jak i polityki całego obozu socjalistycznego. Polityka taka może przynosić dobre owoce tylko pod warunkiem stałego zacieśniania więzów jednoczących obóz państw socjalistycznych.

WŁADYSŁAW GOMUŁKA
na XII Plenum KC PZPR

KLUCZ EPOKI

Gdy robotnicy piotrogrodzcy szturmowali Pałac Zimowy, tylko niewielu ludzi na świecie, bardziej zajętych problemami wojny światowej, rozumiało epokową wielkość tego wydarzenia. Większość komentatorów i polityków rządu bolszewików obliczała na dni, najwyższej tygodnie. Obserwatorzy zagraniczni w Piotrogradzie ufali siłom wojskowym, które miał do dyspozycji Kiereński.

✱

Dosłownie przed bramami Piotrogradu stał gen. Judenicz. Miał dobrze wyszkoloną armię, a naprzeciw „rewolucyjny bałagan” dopiero organizującej się władzy, która marzyć nie mogła o przeciwstawieniu carskiemu generałowi regularnych jednostek wojskowych. A jednak do pokonania Judenicza wystarczyła powszechna mobilizacja i uzbrojenie robotników, płomienne hasła rewolucji i agitacja wśród oddziałów ciągnących na miasto — serce rewolucji. To właśnie idea pokonała pierwszego poważnego interwenta: rozłożyła jego siły z chwilą, gdy partia bolszewików postawiła przed żołnierzami alternatywę wyboru między starym — a nowym porządkiem społecznym.

Zauważmy, że w miarę rozwijania się wypadków wojny domowej coraz bardziej kurczył się zasięg społeczny sił, na których mogła się opierać kontrrewolucja. Oddziały biurokracji w ostatniej fazie coraz bardziej kształtowały się „kadrowo”; utworzono pułki junkierskie i oficerskie, z najbardziej „pewnych” elementów — lecz i one nie zawsze uparcie trwały przy swoich generałach. „Biali”, zawsze lepiej uzbrojeni, posiadający zaplecze dostaw sprzętu z demobilu wojny światowej — mimo tych atutów odnosili klęski. Przegrzywali rozgrywkę nie tyle militarnie — ile politycznie. Wojskowe fiasko ich akcji miało swe źródło w braku społecznego programu, który po bolszewickiej

stronie wyzwał ogromne siły. Tak przegrał Kołczak, Denikin, Wrangel i wielu innych, pomniejszych białych generałów.

Z całą pewnością w wojnie domowej 1917—1921 ujawniła się polityczna wyższość Rewolucji Październikowej. Nie reakcyjna interwencja — lecz siły socjalistyczne zdobywały sobie na świecie sympatię oraz międzynarodową solidarność pracujących, którzy swą postawą praktycznie uniemożliwili zorganizowanie burżuazyjnego pochodu krzyżowego na republikę rad.

To druga zdobycz epoki, klucz do jej dalszego rozwoju. Trzecim są siły ekonomiczne, które zostały dzięki zwycięstwu robotników rosyjskich wyzwolone.

Gdy przejrzymy historię pierwszego państwa Rewolucji, dostrzeże się, że źródłem wewnętrznej siły Związku Radzieckiego była wielka dyscyplina, karność, twardość i nieustępliwość przywódców przystępujących do realizacji praktycznej idei, którą wypieścili poeci i myśliciele.

Surowość pierwszych lat, krwawe boje z rozpalającymi się ogniskami kontrrewolucji, militarny reżim w sprawach kadrowych, gdy drobnośc było przerzucenie człowieka z Krymu do Archangielska — jeśli taka była potrzeba gospodarki czy polityki — wywołało, jako produkt uboczny, przegięcia a nawet wypaczenia. W gruncie rzeczy jednak, gdy spojrzeć na przeszłe dzieje pierwszego kraju robotniczego z obiektywnym spokojem, dojdziemy do wniosku, że właśnie dzięki nadzwyczaj surowej wewnętrznej dyscyplinie stetryczały, przysłowiowy „kolos na glinianych nogach” przeobraził się w młodego mocarza. Bez rewolucyjnej dyscypliny i praktycznego zmobilizowania całego narodu do służby w budownictwie socjalistycznej potęgi, z pewnością nie byłoby mowy o takim Związku Radzieckim — jakim jest on dzisiaj.

✱

Ten i ów myśliciel, działacz, pisarz, poeta — rozczarowywał się do Rewolucji, gdy konfrontował swe marzenia z twardą prawdą dnia codziennego państwa po rewolucji, lecz przecież byli i tacy pisarze, wcale nie marksiści, wcale nie robotniczego pochodzenia, którzy — jak np. Melchior Wańkowicz — obiektywnie dostrzegali już bardzo wcześnie, w początkach lat trzydziestych, narodziny nowej epoki, która wyszła już z okresu niemowlęcego i zaczyna przemawiać po tężym, męskim głosem.

Humanistyczną wizję socjalizmu szkicowali pisarze i myśliciele, lecz wcielali w życie nie niebianie anielskimi słowami, lecz rewolucjonistami z czerwoną opaską na ramieniu i karabinem w garści. Ci ludzie nie czytali „Fausta”, nie znali prawa rzymskiego, zasady „lex retro non agit” i pism Cyceona, nie przeczuwali istnienia Proust’a czy Anatola France’a.

Ich rewolucyjna filozofia kształtowała się w praktyce „walki z kontra”, starcia, które nie dawało pardonu pokonanym. Etyka proletariackich żołnierzy opierała się na prawach twardego jak kawalerijskie szable „czerwonej jazdy”, prostych, jak pierwsze trzydziestym latu kuli karabinowej; ich prawidła moralne domagały się pełnej władzy dla swojej klasy i żadnych kompromisów, czy ustępstw w tej sprawie nie było. Tylko, jakże to dalekie od Szekspira, zupełnie nie hamletowskie: „być albo nie być”.

Rewolucja ze swoim rozwojem w tempie huraganu, nie miała czasu na wykłady moralno-filozoficzne subtelności. By zwyciężyć — rzuciła nieskomplikowane, łatwe przy swajalne hasła, które ukazywały osiągalne dla zrewolucjonizowanych robotników i chłopów — cele społeczne. Musiała działać — szybko i skutecznie.

Dwa pokolenia wychowały się w czasie rewolucji. Gdyby ktoś dokładniej dociekał — można by nawet powiedzieć, że „dwa i pół pokolenia”, a więc także ci, którzy już z siedemnastym czy osiemnastym rokiem życia byli zdolni do noszenia broni, właśnie wówczas, gdy huknęła pierwsza salwa „Aurory”.

Typ człowieka realizującego ideały rewolucji w praktyce ukształtował się już — to oczywiste. Nie są to ludzie poszukujący w sztuce lub filozofii meki życia, jego nudy, czy innego „weltschmerzu”; nie są to ludzie dzielący filozoficzny włos na czworo; nie poszukują oni urojonego ideału abstrakcyjnego szczęścia; nie żyją w wymyślanym świecie snów.

Rewolucja wykształciła człowieka konkretnego, posiadającego określoną umiejętność służenia społeczeństwu; rewolucja otworzyła możliwości rozwoju nauki, o jakich poprzednie pokolenia Rosjan, Ukraińców czy Gruzinów nawet marzyć nie mogli. Rewolucja już w niektórych dziedzinach przywiodła naród, który pierwszy stanął pod jej sztandarem, na czoło rodzaju ludzkiego — i to decyduje o jej epokowej użyteczności. Zauważmy przecież, że w świecie kapitalistycznym nie dokonało się żadne, istotne przesunięcie: w dalszym ciągu pierwsze miejsce zajmują USA, po nich w kolejności Anglia, Francja ex aequo z Niemcami i tak dalej. Jedynym wyjątkiem tradycyjnej tabeli przodujących krajów w nauce i technice — stał się pierwszy kraj rewolucji. Jest to dzieło tych „dwu i pół pokoleń”.

Chyba to właśnie jest najlepszym argumentem za humanistyczną wielkością, którą przynieśli naszej epoce zrewolucjonizowani robotnicy Piotrogradu, chociaż na pewno wielu z nich, szturmując Pałac Zimowy, tych perspektyw nie przeczuwali.

Janusz LIKOWSKI

41 lat temu

Pod znakiem rewolucji w Rosji

(Kurier Poznański
d. 30. X. 1917)

(Kurier Poznański
d. 4. XI. 1917)

szington, 2. XI. (tarz stanu Lansing

(Kurier Poznański
d. 4. XI. 1917)

(Kurier Poznański
d. 6. XI. 1917)

(Kurier Poznański
d. 7. XI. 1917)

(„Postęp” d. 9. XI. 1917)

(Kurier Poznański
d. 7. XI. 1917)

(Dziennik Poznański,
d. 8. XI. 1917)

(Kurier Poznański
d. 9. XI. 1917)

(Kurier Poznański
d. 10. XI. 1917)

(Dziennik Poznański
d. 11. XI 1917)

Wrzenie podziemne nurtują
ce już od dłuższego czasu w

(„Postęp” d. 13. XI. 1917)

(Dziennik Poznański,
d. 15. XI. 1917)

(„Postęp” d. 5. XII. 1917)

Reprod. fotograf. K. Przychodzki

Pracownicy poszukiwani

Miejskie Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane w Świebodzinie zatrudni zaraz 10 murarzy, 4 cieśli i 15 robotników niekwalifikowanych, praca akordowa oraz inżyniera względnie technika budowlanego. K6794

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane nr 1 przyjmie zaraz dozorców na budowy miejscowe na pełny i pół etatu. Uposażenie zgodne według tabeli UZB. Oferty kierować do Działu Zatrudnienia i Plac — Poznań, ul. Marchlewskiego 128, pokój 309. K6814

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane nr 1 w Poznaniu, ul. Marchlewskiego 128 (Wieżowiec) zawiadamia, że jeszcze przyjmie na dogodnych warunkach następujących pracowników: 4 palaczy do c. o. na 2 zmiany, 6 płytkarzy, 6 cieśli, 20 murarzy, 50 robotników niekwalifikowanych do prac budowlanych na terenie m. Poznania. Wynagrodzenie akordowe według układu zbiorowego w budownictwie. Dla zamieszkawców zakwaterowanie zapewnione. Zwrot kosztów podróży uwarunkowany przyjęciem do pracy. K6816

Starszą księgową z wykształceniem ekonomicznym oraz praktyką w księgowości przemysłowej zatrudni **Fabryka Cukrów „Dąbrowka”**, Przedsiębiorstwo Państwowe w Kargowej, pow. Wolsztyn. K6821

Przyjmujemy zaraz **sekretnikę-maszynistkę**, wynagrodzenie 1.000 zł i robotnika. Zgłoszenia: **Spółdz. Pracy Przem. Wikliniarsko-Koszykarskiego**, Poznań-Wola, ul. Tatrzańska 26/28. K6830

Monterów wodno-kanalizacyjnych i c. o., spawaczy, operatorów na sprzęt lekki i średni, ślusarzy maszynowych, tokarza oraz murarzy i cieśli zatrudni **Socjalne Przedsiębiorstwo Budowlane**, Oddział w Poznaniu, ul. Artyleryjska 2. Płaca według układu zbiorowego w budownictwie oraz udział w zyskach (50 proc. zysków budowy podlega podziałowi pomiędzy pracowników) dla zamieszkawców kwatery zapewnione. K6833

Sprzątaczkę na pełen i pół etatu przyjmie natychmiast **RSP Fryzjersko-Kosmetyczna**, Poznań, ul. Garbary 64. K6840

Poznańska Spółdzielnia Spożywców, Poznań, ul. Grunwaldzka 55, barak 6, pokój nr 13, zatrudni zaraz do Działu Społeczno-Samorządowego **sekretnikę** ze znajomością maszynopisu i stenografii oraz 2 **repararki** do podnoszenia oczek na maszynie elektrycznej. K6842

30 kwalifikowanych względnie przyuczonych ślusarzy-monterów zatrudni zaraz do pracy w **Koninie Poznańskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal”**, Poznań, ulica Kochanowskiego 7. Wynagrodzenie według układu zbiorowego w budownictwie, dla zamieszkawców zakwaterowanie w hotelu robotniczym zapewnione. K6844

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Złazysku przyjmie zaraz trzech pracowników fizycznych do ekipy za- i wyładunkowej z miesięcznym wynagrodzeniem od 1.200—1.700 złotych. K6848

Przedsiębiorstwo Budownictwa Terenowego w Gnieźnie, przyjmie zaraz pracownika na stanowisko technika BHP z wymaganym stażem pracy i odpowiednimi kwalifikacjami. Uposażenie według układu zbiorowego pracy w bud. Zgłoszenia kierować należy do Działu Zatrudnienia, Gniezno, ul. Witkowska 12 (tel. 20-41). Przyjmujemy również murarzy, cieśli, robotników. K6847

Praca
Małżeństwo (naukowcy) z dzieckiem poszukuje gospośki. Poznań, Matejki 48 (wskaże portier). 32918g
Potrzebna pomoc domowa dochodząca. Poznań, Szelągowska 37 m. 1. 33010g

Rencistka uczciwa szuka zajęcia w kulturalnym domu kilka godzin dziennie lub 2 x w tygodniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32886g

Nauka
Korespondencyjne kursy księgowości. Informacje: Poznań 2, skrytka 1111. 23942g

Kupno
Pianino kupię zaraz. Oferty z ceną do Biura Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32871g

Kupię rower damski nowy polskiej produkcji. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32884g

Karpiołki ceramiczne w dobrym gatunku 15.000 sztuk kupię, Małecki, Poznań 1, Skrzynka Poczto-wa 300. 32955g

Dnia 4 listopada 1958 r. zmarł w Bogu, po ciężkiej chorobie, mój drogi mąż, i nasz ukochany tatuś, syn, śp.

Edmund Krasicki

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 7 bm., o godzinie 10,30 z kaplicy cmentarza na Junikowie. Msza św. odprawiona zostanie 7 bm., o godzinie 7,30 w kościele św. Marcina.

W smutku pogrążeni

ZONA, SYN, MATKA I RODZINA

Poznań, Dzierżyńskiego 38. 33501g

Dnia 4 listopada 1958 r. zasnął w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza kochana siostra, ciocia i szwagierka, śp.

Helena Stawik

z domu Brzezińska.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 8 bm., o godz. 10,30 z kaplicy cmentarnej na Górczynie. W smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, Wrocławska 21 m. 20. 33722g

WYDZIAŁ KOMUNIKACJI —

Prezydium Rady Narodowej m. Poznania

podaje do wiadomości w związku z przebudową nawierzchni jezdni ul. Wrzesińskiej

zamyka się

w. w. ulicę dla ruchu kołowego na odcinku od ul. Krańcowej do przejazdu kolejowego. Objazd w obu kierunkach ustala się od ulicy Warszawskiej drogą przez cmentarz. K6901

SPÓŁDZ. INWALIDÓW „ZJEDNOCZENIE”

W POZNANIU, Plac Wielkopolski nr 9

zakupi natychmiast 450 kg blachy pocynkowanej

grubości 0,5 mm

oraz rury pocynkowane wodociągowe różne.

Zgłoszenia pod wymienionym

adresem, tel.: 46-37 i 524-97. K6938

PRZEDSIĘBIORSTWO TRANSPORTOWE

HANDLU WEWNĘTRZNEGO NR 3

W POZNANIU, Plac Wolności 4

posiada

DO UPŁYNNIENIA

używane części do samochodów ciężarowych marki Ford, MAN, GMC, Chevrolet, rowerów oraz łożyska różne.

Oglądać części można od godz. 7—13 codziennie

oprócz sobót w Poznaniu, ul. Górki 13/15.

Zakupić mogą przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. K6792

I TY ZAGRAJ
NA KRAJOWEJ
LOTERII PIENIĘŻNEJ

Od 150 lat zaufanie grających

Najwięcej wygranych
— **najmniejsze ryzyko**

Sprzedaż

Wózki dziecięce nowoczesne modele oraz materiały wszelkich rozmiarów korzystnie poleca: Brzozowski, Poznań, Czerwonej Armii 10. 28935g

Sprzedam samochód osobowy marki Opel-Kadet w dobrym stanie nowe ogumienie, lakier, tapicerka lub zamiana na nowy motocykl 250 ccm. Nowicki, Winnogóra, pow. Środa. 35542p

Sprzedam ciągnik „Urus” z dłuższą, Sobociński, Milicz (k. Wrocławia), ul. Zwycięstwa 5. 35570p

Sprzedam ówkie pastewna żółtą i czerwoną 30 zł a ctr. Poznań, ul. Rataje 105. 32993g

Wózek głęboki koszykowy sprzedam. Poznań, Marce-lińska 67 m. 3. 31671g

Sprzedam rower damski i męski „Turist”. Poznań, Głogowska 135 (warsztat). 35790p

Motorower „Simson” nowy oraz rower Favorit Turist sprzedam. Poznań, Hetmańska 3 m. 1. 32003g

Owczarek czarny alzacki, suczka 1½ roku, sprzedam. Leon Surma, Słomowo, poczta Parkowo, pow. O-borniki. 32761g

Kombinezon motocyklowy skórzany sprzedam. Poznań, Siemiradzkiego 3a m. 4. 32769g

Stół parkanowy, dachówka barwiona poleca Wytównia, Poznań, ulica Głogowska 155 (wejście z ul. Knapowskiego). 32776g

Okazyjnie sprzedam maszynę dziewiarską „Rapid”. Poznań, Paderewskiego 3/5 m. 8. 32793g

20 klatek dla norek z domkami sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32799g

Kompresor 10 atmosfer stan dobry sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32800g

Nowe ławy stołarskie sprzedam. Poznań, Poznań ska 21 m. 17, od godz. 15. 32801g

Sprzedam duży stół nadający się również na warsztat. Poznań, Głogowska 49 m. 10. 32804g

Norki — standardy, 5 trójek, piękne okazy, sprzedam w listopadzie. Zatrzymam dużej lub przyjmie na wychów. Początkującym sprzedam również nowe praktyczne klatki. Zaopatrzę w karmę. Warunek: zawarcie umowy w listopadzie. K. Śmigaj, Ko-ścin, Mickiewicza 8 m. 5. 32808g

Sprzedam nową maszynę do szycia „Veritas”. Poznań, ul. Kraszewskiego 13 m. 11. 32905g

Sprzedam słupki parkanowe, brame, kregi studzienne. Poznań-Górczyn, Andrzejewskiego 19. 32908g

OGŁOSZENIA DROBNE

Sprzedam nową kuchenkę gazową z piekarnikiem. Poznań, Pl. Wielkopolski 1a m. 5. 32809g

Kompletny warsztat ukanalizacyjny sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32810g

Magnetofon „Smaragd”, radioaparat „Stern” sprzedam. Poznań, tel. 654-30. 32819g

Filmówkę „Admira” nową sprzedam. Poznań, telefon 654-30. 32820g

Sprzedam samochód DKW 4, silnik Olimpia Górna w dobrym stanie. Bogdan Poltowicz, Mieścisko, powiat Wągrowiec. 32841g

Sprzedam magiel gorący napęd elektryczny, ogrzewanie gazowe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32848g

Maszyna do szycia i waga uchylna 10 kg na sprzedaż. Swarzędz, ul. Podgórna 1. 32854g

Buraki pastewne sprzedam. Poznań 31, Winograd, Turcka 16. 32856g

Powózki (polowice) na 6 osób w bardzo dobrym stanie sprzedam. J. Nowak, Wolsztyn, ul. Dąbrowskiego 12. 32858g

„Junkersa” do łazienki w dobrym stanie sprzedam. Poznań, Przybyszewskiego 19 m. 2, od godz. 17. 32859g

Przenośne urządzenie hodowlane dla nutili (klatki) na raty — sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32860g

Samochód Ite F-8 nowe ogumienie sprzedam. Poznań, Urbanowska 41. 32873g

Projektor Siemens 16 mm z filmami sprzedam. Wiadomość: Poznań, tel. 11-57. 32881g

Okazyjnie sprzedam piec „Strelb” EK-IV zapasowe członów czołowe. Dźwig samochodowy. 12 ton. Luboń 4 k. Poznań, ul. Sobieskiego 66. 32890g

Samochód osobowy stan pierwszorzędny, części zapasowe, nowe ogumienie, kryta 2-kołowa przyczepa, okazjnie sprzedam. Poznań-Sółca, Nad Wierzbą 36 (wytównia). 32900g

Sprzedam nową maszynę do szycia „Veritas”. Poznań, ul. Kraszewskiego 13 m. 11. 32905g

Sprzedam słupki parkanowe, brame, kregi studzienne. Poznań-Górczyn, Andrzejewskiego 19. 32908g

UWAGA! BYLI WYCHOWANKOWIE

Państw. Domu Dziecka we Kschowie.

Komitet Organizacyjny przy Państwowym Domu Dziecka we Kschowie zawiadamia, że w dniach 3 i 4 stycznia 1959 roku odbędzie się

ZAJAZD BYŁYCH WYCHOWANKÓW.

Komitet Organizacyjny prosi o zgłoszenie uczestnictwa w Zjeździe, nadsyłanie adresów własnych i kolegów oraz materiałów w formie wspomnień pod adresem: Państwowy Dom Dziecka we Kschowie, ulica Reymonta, woj. zielonogórskie.

Blizsze szczegóły o Zjeździe podamy bezpośrednio listownie, po otrzymaniu zgłoszenia.

Termin ostateczny zgłoszeń do dnia 15 listopada 1958 r.

KOMITET

K6888

SREMSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO

PRZEMYSŁU TERENOWEGO

W SREMIE, ulica Strzelecka nr 1

OGŁASZA PRZETARG

na wykonanie następujących prac:

1. budowa dróg, odwodnienie i zazielenienie na terenie SPPT w Sremie;
  2. wykonanie ogrodzenia z siatki na słupkach betonowych ca 500 mb;
  3. wykonanie instalacji odgromnikowej w Zakład. w Sremie, Dolisku, Książu i Kórniku.
- Termin wykonania wyżej wymienionych prac do dnia 31 grudnia 1958 r.
Dokumentacja projektowa do wglądu w biurach Dyrekcji.
W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.
Oferty składać do dnia 19 listopada 1958 r.
Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 21 listopada 1958 r.
Zastrzega się prawo wyboru oferenta. K6823

SPOŁECZNE

PRZEDSIĘBIORSTWO

BUDOWLANE

Oddział w Poznaniu,

ulica Artyleryjska nr 2

WYNAJMIE

KWATERY

dla swych pracowników. Zgłoszenia przyjmują Dział Pracy i Placy. K6836

Kupię spiesznie pokój i

kuchnię wyłączone spod kwatunku. Korzystne warunki do omówienia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32789g

Oddam lokal 40 m² przy śródmieściu, światło, siła, gaz. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32798g

Kupię mieszkanie 2 lub 3 pokoje samodzielne, najchętniej wyłączone spod gospodarki mieszkaniowej. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32805g

Zamienię 2 pokoje (46 m²) na mieszkanie 2 lub 3 pokoje z kuchnią samodzielną za dopłatą. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32807g

W Katowicach pokój duży używalności kuchni i przynależności w centrum zamienię na podobny w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32817g

Pokój wspólny wynajmę. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32833g

Kupię mieszkanie pokój z kuchnią lub pokój, wyłączone spod kwatunku. Spiesznie oferty do Biura Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32835g

Zamienię 2 pokoje z kuchnią z dozorem na 1 pokój z kuchnią bez dozoru. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32836g

Zamienię 1½ pokoju, kuchnia 35 m² na większe w ruchliwym punkcie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32839g

Pokój niekrepujący umeblovany dla pani potrzebny. Warunki do omówienia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32842g

2 małe pokoje z kuchnią i wspólną łazienką na IV piętrze. Zamienię na takie samo do II piętra, ewent. wspólna kuchnia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32848g

Spokojna panienka poszukuje wspólnego pokoju w Puszczykowie albo Puszczykowie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32875g

Poszukuję pokoju (posiadam pianino, udzielię lekcyj). Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32877g

Zamienię, odstąpię w Świebodzinie Wlkp. 3 pokoje, kuchnia, 2 pokoje lub 1 duży, osobne wejście, gaz. na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 32888g

Przyjmę pana na wspólny pokój. Poznań, ul. Struska 8 m. 5, Brodziński. 32889g

Willa, wolne mieszkanie oraz duży wybór kamienia i parcel sprzedaje Metelski, Poznań, Czerwonej Armii 23. 32889g

Sprzedam pół domu w centrum Poznania (narożnik Czerwonej Armii 31 — Ratajczaka 34) 500.000 zł. Zgłoszenia: Częstochowa, Dąbrowskiego 63, Zydorowicz. 32896g

Nieruchomości

Willę, wolne mieszkanie oraz duży wybór kamienia i parcel sprzedaje Metelski, Poznań, Czerwonej Armii 23. 32889g

Sprzedam pół domu w centrum Poznania (narożnik Czerwonej Armii 31 — Ratajczaka 34) 500.000 zł. Zgłoszenia: Częstochowa, Dąbrowskiego 63, Zydorowicz. 32896g

SPÓŁDZIELNIA PRACY ROBOT

ELEKTROTECHNICZNYCH I BUDOWLANYCH

„STARE MIASTO”

W POZNANIU, ul. Ratajczaka 28

ogłasza

PRZETARG OGRANICZONY

na sprzedaż:

SAMOCOHODU CIĘŻAROWEGO
MARKI „OPEL BLITZ”

I przetarg dnia 27. XI 1958 r. godz. 10
cena wywoławcza 30.000,— zł

II przetarg dnia 11. XII 1958 r., godz. 10
cena wywoławcza 18.000,— zł

III przetarg dnia 29. XII 1958 r., godz. 10
cena wywoławcza 7.500,— zł

Przystępujący do przetargu winni wpłacić wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej do kasy Spółdzielni w Poznaniu, ulica Ratajczaka 28.

Samochód można oglądać codziennie w godzinach od 7—15 na placu przy ulicy Kolejowej 42.

W przetargu mogą wziąć udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i osoby prywatne.

Przetarg odbędzie się w biurach Spółdzielni, przy ulicy Ratajczaka 28. K6838

POZNAŃSKIE OKRĘGOWE ZAKŁADY

ZBOŻOWE „PZZ”

ODDZIAŁ W OBORNIKACH WLKP.

OGŁASZAJĄ PRZETARG

na sprzedaż:

WIALNI MECHANICZNEJ ZBOŻOWEJ
2 x 800 produkcji Wielkopolskiej Fabryki Maszyn
Młynskich w Rogoźnie.

Przetarg odbędzie się w dniu 25. XI 1958 r., o godzinie 10 w Spichrzu Zbożowym Kowanówko k. Obornik Wlkp., cena wywoławcza 3.500 zł. Reflektujący winien złożyć wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej w kasie przedsiębiorstwa najpóźniej w przeddzień przetargu do godziny 14. Wialnie oglądać można codziennie od godz. 8—14 w Spichrzu Zbożowym Kowanówko. K6852

SREMSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO

PRZEMYSŁU TERENOWEGO

W SREMIE, ulica Strzelecka nr 1

OGŁASZA PRZETARG

na zakup 1 sumatora taśmowego o napędzie elektrycznym oraz 1 arytmetru w stanie nowym lub mało używanym.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Oferty należy składać do dnia 19 listopada 1958 r., z podaniem marki maszyny, procent zużycia oraz ceny.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 21 listopada 1958 r.

Zastrzega się prawo wyboru oferenta. K6822

PAŃSTW. KOMUNIKACJA SAMOCHODOWA

EKSPOZYTURA TOWAROWO-SPEŁCZYNIA

W POZNANIU, ulica Traugutta 1/3, telefon 81-31

OGŁASZA PRZETARG

na sprzedaż

Cyrk „Gdańsk” w Poznaniu

Zrozumiałe zainteresowanie wzbudzały wczoraj wozy cyrku „Gdańsk”, transportowane z Dworca PKP na teren MTP. Czyżby zapowiadane z dawna zimowe występy cyrkowe?

Jak nas poinformował kierownik administracyjny Cyрку „Gdańsk”, p. Adamczyk — do Poznania sprowadzono 13 wozów tego cyrku, lecz tylko na przetrzymywanie. W tym samym celu zostaną sprowadzone wkrótce tabor cyrków „Poznań” i „Miś”.

— Jak długo będziecie w Poznaniu?

— Chyba nie dłużej niż do lutego. W tym czasie tabor zostanie przejeżdżony, a uszkodzenia naprawiane.

Dowiadujemy się jeszcze, że w połowie miesiąca rozpocznie swoje występy w Warszawie niemiecki cyrk Buscha, który prawdopodobnie w końcu grudnia wystąpi również w Poznaniu. (za)

Szkolnictwo i jego sprawy w pracach PRN

Uchwały, podjęte na ostatnich dwóch sesjach Powiatowej Rady Narodowej w Poznaniu, zostały już częściowo zrealizowane, reszta znajduje się w toku realizacji. Dotyczą one w większości oświaty i kultury.

Inspektorat Oświaty zbiera obecnie materiały do opracowania perspektywicznego planu remontów kapitalnych szkół, a rady narodowe opracowują podobne plany co do remontów bieżących. Rozprawy o szkolnictwie, zwłaszcza przy tych szkołach, które ich dotychczas nie posiadały. Tak np. Inspektorat wystąpił już do PGR o wydzielanie 1 ha ziemi na boisko dla szkoły w Ceradzu Kościelnym.

W związku z uchwałą sesji PRN, Inspektorat Oświaty poczynił starania w Wojewódzkim Zarządzie Inwestycji Szkolnych w sprawie budowy szkoły w Rokietnicy. W myśl otrzymanego zapewnienia, rozpoczęcie robót przy tej inwestycji nastąpi w przyszłym roku. Opracowanie dokumentacji technicznej zlecono „Miastoprojektowi”. Prowadzone są ponadto starania o przekazanie na cele szkolnictwa baru przy elewatorze zbożowym w Czerwonaku. Ponieważ jednak PZZ nie wyraża zgody na oddanie baru, Prezydium PRN wystąpiło w tej sprawie do władz centralnych.

W budżecie na rok 1959 zabezpieczono już kredyt w wysokości 50 tys. zł na remont i wyposażenie sali widowiskowej w Pobjedziskach. Przeprowadzono także interwencję w sprawie zajętych niezgodnie z przeznaczeniem świetlic w Dąbrowce, Lusowie i Witoblu.

Uchwałą Prezydium PRN w Poznaniu zobowiązano terenowe rady narodowe do przydziału w miarę możliwości po pół hektara ziemi do bezpłatnego użytkowania przez nauczycieli wiejskich oraz do przestrzegania uchwały nr 904/52 Rady Ministrów w sprawie mieszkań, opatu i podwódr dla nauczycieli wiejskich. (V)

Właściwym otwarciem nowego sezonu w Poznańskiej Komedii Muzycznej jest „Porwanie Sabineki”, komedia muzyczna Schoentana, którą po swojemu przerobił Julian Tuwim, uzupełniając zabawne sytuacje świetnym, dowcipnym dialogiem.

Kapitałną rolę dyrektora wędrownego teatru sprzed kilkadziesiąt lat, gra Henryk SZWAJCEK. Profesorem jest Aleksander GAJDEK, jego groźną małżonką Maria JANOWSKA-KOPCZYŃSKA, a jej nieodrodną córeczką — Barbarą BARGIEŁOWSKĄ. Zakochanym parą jest Halina JABLONOWSKA, jej wybrany — aktorem z przyszłego teatru jest Jacek FLUR. Tytuś WILSKI — stoicko znosi ataki zazdrości swej siostry, jako kupiec z Tarnowa — zabawnie wojuje z wiatrą, a Krystyna DĄBROWSKA jest służącą pana profesora.

Premiera dziś o godz. 19.30.

Stoła Czytelnicza W. Z. — O kłótniach w mieszkaniach wielorodzinnych pisałyśmy niejednokrotnie. Waszą sprawę radzimy przedstawić najpierw Komitetowi Blokowemu oraz Dzielnicznej Radzie Narodowej.

Mgr Adam J. — Artykuł Pana zamierzaliśmy pierwotnie w całości wydrukować, ale wobec projektu ogłoszenia w prasie poznańskiej ankiety na ten temat odstąpiliśmy od tej decyzji. Cały materiał przekazaliśmy do PZH. (6904)

Stoła Czytelnicza W. Z. — O kłótniach w mieszkaniach wielorodzinnych pisałyśmy niejednokrotnie. Waszą sprawę radzimy przedstawić najpierw Komitetowi Blokowemu oraz Dzielnicznej Radzie Narodowej.

Mgr Adam J. — Artykuł Pana zamierzaliśmy pierwotnie w całości wydrukować, ale wobec projektu ogłoszenia w prasie poznańskiej ankiety na ten temat odstąpiliśmy od tej decyzji. Cały materiał przekazaliśmy do PZH. (6904)

Stoła Czytelnicza W. Z. — O kłótniach w mieszkaniach wielorodzinnych pisałyśmy niejednokrotnie. Waszą sprawę radzimy przedstawić najpierw Komitetowi Blokowemu oraz Dzielnicznej Radzie Narodowej.

Mgr Adam J. — Artykuł Pana zamierzaliśmy pierwotnie w całości wydrukować, ale wobec projektu ogłoszenia w prasie poznańskiej ankiety na ten temat odstąpiliśmy od tej decyzji. Cały materiał przekazaliśmy do PZH. (6904)

Stoła Czytelnicza W. Z. — O kłótniach w mieszkaniach wielorodzinnych pisałyśmy niejednokrotnie. Waszą sprawę radzimy przedstawić najpierw Komitetowi Blokowemu oraz Dzielnicznej Radzie Narodowej.

Mgr Adam J. — Artykuł Pana zamierzaliśmy pierwotnie w całości wydrukować, ale wobec projektu ogłoszenia w prasie poznańskiej ankiety na ten temat odstąpiliśmy od tej decyzji. Cały materiał przekazaliśmy do PZH. (6904)

Stoła Czytelnicza W. Z. — O kłótniach w mieszkaniach wielorodzinnych pisałyśmy niejednokrotnie. Waszą sprawę radzimy przedstawić najpierw Komitetowi Blokowemu oraz Dzielnicznej Radzie Narodowej.

Mgr Adam J. — Artykuł Pana zamierzaliśmy pierwotnie w całości wydrukować, ale wobec projektu ogłoszenia w prasie poznańskiej ankiety na ten temat odstąpiliśmy od tej decyzji. Cały materiał przekazaliśmy do PZH. (6904)

Stoła Czytelnicza W. Z. — O kłótniach w mieszkaniach wielorodzinnych pisałyśmy niejednokrotnie. Waszą sprawę radzimy przedstawić najpierw Komitetowi Blokowemu oraz Dzielnicznej Radzie Narodowej.

Z okazji 41 rocznicy Wielkiej Rewolucji Socjalistycznej odbędzie się dziś 7 bm. przedstawienie operowe „Kniaź Igor” Aleksandra Borodina.

Na zdjęciu: jedna ze scen opery.

Fot. E. Hartwig

Inauguracja Dni Litewskich

W związku z 41 rocznicą Rewolucji Październikowej i 40 rocznicą istnienia Litwy radzieckiej, w Poznaniu obchodzone będą Dni Litewskie. Inauguracją Dni będzie koncert Chóru Chłopińskiego i Miejskiego przy Państwowej Filharmonii w Poznaniu pod dyktando mgr. Stefana Stuligro. Chór który bawił niedawno na Litwie i w Związku Radzieckim, wystąpi 9 bm. o godzinie 19 w sali Oficerskiego Klubu Garnizonowego. W programie koncertu pieśni polskie, litewskie, łotewskie, białoruskie i rosyjskie. (V)

Teatr Polski dla najmłodszych

Teatr Polski w piątek, 7 bm. o godz. 17 wystąpi z prapremierą: „Jasne Pani Zebraćka” — Magdy Strumian. Jest to przeróbka jednej z uroczych bajek Braci Grimm. Sam motyw jest spopularyzowany z kilkoma bajkami Andersen, przede wszystkim z „Królową i pastuchem”. Bajkę reżyseruje Stanisław Winiecki, w oprawie dekoracyjno-kostiumowej Zdzisław Kowalski i w opracowaniu muzycznym Ryszarda Gardo. W głównych rolach kobiecych: Hanna Dobrzańska (królowa) i Aleksandra Królikowska (niania). W rolach męskich obok reżysera Winieckiego (astrolog) występują Leopold Detkowski (król ojciec), Zdzisław Kuźniar (król Drodzobrody-zebrak), Kazimierz Zastawski (strzelec), Igo Łuczak (książe).

W przedstawieniu bierze udział Średnia Szkoła Baletowa, której uczniowie wykonują szereg tańców i ewolucji pod kierownictwem Wandy Jakowickiej. „Jasne Pani Zebraćka” będzie wystawiana również o siedemnastej, 8 listopada, a także i później w rozmaitych dniach, które podaą afisze i repertuary teatrów.

Sport

Radtkie przeniesie się do stolicy

Znana i utalentowana zawodniczka sekcji kajakowej KS Warta, w wyniku konferencji aktywu poznańskiego z trenerem państwowym Zantarem, przeniesie się do stolicy, gdzie zamieszka i pracować będzie w AWF.

Radtkie nie ma podobno zmienić barw klubu. W ten sposób, Poznań znowu stracił dobrą siłę w tej dyscyplinie sportowej. (p)

Krótko

POLSKI ZWIĄZEK WĘDKARSKI zatwierdził rekord Polski, ustanowiony podczas zawodów spinningowych w Poznaniu przez krakowskiego mistrza — Ryszarda Turkowskiego z Krakowa. Rekord ten wynosi 370,08 punktów i jest jednym z najlepszych wyników w Europie.

BLISKO 200 DROZYN siatkówki w konkurencji mężczyzn i kobiet bierze udział w rozgrywkach pucharowych, organizowanych przez WKWF w Poznaniu. Obecnie drużyny przygotowują się do ćwierćfinałów. Koszty, związane z organizacją rozgrywek, ponosi WKWF.

TYLKO 66 KOLARZY posiada licencję klasy A Polskiego Związku Kolarskiego na rok 1958. Licencję klasy B posiada około 500 zawodników.

AKCJA ZDOBYWANIA KÓŁEK OLIMPIJSKICH ma być w przyszłym roku objętych około 6.000 młodych sportowców; przypuszczalnie z 22 dyscyplin, a więc tyle, ile przewiduje program igrzysk olimpijskich.

IGRZYSKA SPORTOWE POLAKÓW z zagranicy odbędą się w 1960 r. w Warszawie, w ramach uroczystości Tysiąclecia.

DOSKONAŁY SPRINTER NRF — Hary, zgłosił próbę pobicia rekordu świata na dystansie 60 jardów w hali krytej. Rekord świata na tym dystansie wynosi 6 sek.

NA MIĘDZYNARODOWYM TURNIEJU BOKSERSKIM, który odbędzie się w Warszawie od 23-25 bm., z okazji 35-lecia PZB, Federalna Republika Niemiecka będzie reprezentowana przez czterech pięściarzy.

Ex-naukowiec przed sądem

Podróże nie tylko kształcą...

Na ławie oskarżonych Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu zasiadł wczoraj 51-letni Zygmunt Bresniński, któremu prokurator zarzuca dokonywanie nielegalnych obrotów wartościami dewizowymi. Bresniński — m. in. były adiunkt katedry fizyki teoretycznej na UAM, b. biegły Sądu Wojewódzkiego i b. ekspert Polskiej Izby Handlu Zagranicznego — stwierdził, że nie poczuwa się do winy. Jego dalsze wyjaśnienia są bardzo znamienne — jeśli chodzi o podróże niektórych rodaków i stosunki handlowe wśród polskich przedsiębiorców w NRF. Posłuchajmy:

Budżet rodzinny oskarżonego był ponoć bardzo okrojony. Mimo tego Bresniński kupił samochód marki „Simca” za 125 tys. zł. Skąd miał pieniądze? Oskarżony tłumaczy, że m. in. wskutek otrzymania darów zza granicy i powołuje się na akty darowizny. Oskarżenie stwierdza: są to dokumenty fikcyjne, a Bresniński dokonywał przestępstw transakcji.

Zdecyduje o tym Sąd, jednak faktem jest, że te — powiedzmy — dary były królewskie. Z firmy niejakiego Kuligowskiego nadeszła np. przesyłka — 13 maszyn trykotarskich i 1.000 kompletów do pisania. Oskarżony upłynił te towary za blisko ćwierć miliona złotych!

Faktem jest także, że Bresniński nawiązał kontakty z kilkoma handlowcami. M. in. z Konradem Rubisem, właścicielem sklepu jubilerskiego w Berlinie zach. U Rubisia, który przed kilkoma laty zbiegł do NRF, często goszczył bawiący za granicą Polacy. Jubiler — ponoć nieskazitelnym człowiekiem — tęskni do kraju, ale nie wraca oświadczając, że „poznański prokurator niesłusznie by go zatrzymał”. Tak się dziwnie złożyło, że

W kolizji z prawem

Mieczysław Ławniczak (Poznań, ul. Grudzień 70, m. 10) nie dopełnił swych obowiązków służbowych jako kierownik stoiska PDT nr 65, przez co dopuścił do powstania manka w wysokości 155.152 zł. Ponadto pociągnął swemu zastępcy zakupienie towarów w Centrali Odektowej za 140 tys. zł i nie wpisał rachunku do raportu. Sąd Powiatowy dla m. Poznania skazał Ławniczaka na 2 lata i 10 miesięcy więzienia.

Sąd skazał na 8 miesięcy więzienia Kazimierza Ogryczyka (ul. Inżynierska 11/12) za niedopełnienie obowiązków służbowych. Jako kierownik sklepu MHD z obuwiem przy ul. Krzeszowskiej 5. Ogryczak pobrał z kasy pewną kwotę pieniędzy, pił wódkę z konwojentami w czasie godzin sprzedaży, co wpłynęło na powstanie manka w wysokości 8.796 zł. (M)

Rubiś, który miał podarować oskarżonemu owe maszyny, nie zapłacił ostatecznie, lecz posługiwał się Bresnińskim, bawiącym w NRF... w celach naukowych. Aby pokryć należności u Kuligowskiego (podobno oszust i szantażysta) Rubiś dał oskarżonemu brylant (akt oskarżenia stwierdza, że Bresniński wywiozł ten klejnot z kraju) znacząc, że ma skazy, ale można go sprzedać za 1.200 dolarów. Potentat finansowy Fr. Wiesner, u którego oskarżony przez 5 dni żył, jak w bajce, orzekł jednak, że brylant wart jest zaledwie 600 dolarów... (ak)

Gdy pijak

zasiada

za kierownicą

Rezultat - dwie osoby zabite

Prokuratura Wojewódzka w Poznaniu sporządziła akt oskarżenia przeciwko Stanisławowi Witkowskiemu, zam. w Poznaniu przy ul. Zupańskiego 8 m. 3, który 17 września br. spowodował katastrofę samochodową na szosie Kozłowej — Swarzędz. W katastrofie tej zginęły dwie osoby, a jedna odniosła ciężkie obrażenia.

Witek po pijanemu zabrał samowolnie ciężarówkę „Star” należącą do Poznańskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Miejskiego nr 2 — Budowa w Koninie i bez prawa jazdy, które odebrała mu uprzednio Milicja, wszczął pościg na trasie Konin — Poznań za samochodem Pogotowia Technicznego tegoż Przedsiębiorstwa. Na skutek nadmiernej szybkości i nieprzestrzegania przepisów drogowych, zderzył się ze śmigającym samochodem, rozbijając go. Kierowca Hopen oraz jadący w tym wozie Helena Szymańska z Poznania — przyjaciółka Witki — ponieśli śmierć, monter Marian Słagowski został ciężko ranny. Po wypadku Witek zbiegł i zgłosił się dopiero po dwóch dniach w towarzystwie obrońcy w Średzkiej Prokuraturze Powiatowej. Oskarżony pracował uprzednio jako kierowca taksówki w poznańskim MPK, lecz został zwolniony po kilku miesiącach za pije wódkę w czasie pracy i jazdę z nadmierną szybkością. W dniu poprzedzającym tragiczny wypadek oraz 17 września br. Witek wypił większą ilość wódki i po pijanemu zasiadł za kierownicą.

Witek stanie wkrótce przed Sądem Wojewódzkim w Poznaniu. (M)

Olimpia na finiszu swego 10-lecia

W ciągu bieżącego roku mieliśmy duży „urodzaj” różnego rodzaju jubileuszy. Stają one w dużym stopniu podsumowaniem działalności organizacji sportowych na naszym terenie. Poznańska Olimpia, zrzeszona w Federacji Klubów Sportowych Gwardii, rozpoczęła swoje uroczystości przed kilku miesiącami, by zakończyć je w ciągu najbliższych dni, ostatnimi, wcale zresztą atrakcyjnymi imprezami.

Z dużym nadzieją oczekują piłkarze Olimpii, a wraz z nimi cały klub i wielkopolskie kibice, na ostatni pojedynek swej drużyny w walkach o wejście do II ligi. O ile niedzielne spotkanie (o godz. 12.30) gołęciński piłkarze z wrocławskim Kujawiakiem, na własnym boisku zakończą zwycięsko, wówczas zaskoczą, jako czwarty zespół piłkarski okręgu poznańskiego — II ligę.

Oczywiście wszyscy im tego serdecznie życzymy. Zależać to będzie jednak od właściwej postawy samej drużyny w tym decydującym meczu.

Awans piłkarzy do II ligi byłby najlepszym ukoronowaniem jubileuszu klubu. Dodać trzeba, że do I ligi weszli już waterpoliści, a u wrót do II ligi stoją zapasnicy.

Tegoroczny sezon piłkarski zakończy Olimpia (19 bm.) spotkaniem towarzyskim z czechosłowackim ligowym zespołem Dukli z Pardubic.

W dniu 22 bm. odbędzie się akademii, w czasie której zastąpi

Czy likwidacja toru żużlowego w Gołębzinie?

Kierownictwo KS Olimpia nosi się z zamiarem oddania toru żużlowego (po odpowiedniej przeróbce) do dyspozycji lekkoatletów, o ile PZM — Okręg Poznań w najbliższym czasie nie oświadczy definitywnie, czy pragnie korzystać z toru, po utworzeniu sekcji żużlowej w Poznaniu. (p)

członkowie otrzymają odznaczenia państwowe, zrzeszeniowie i klubowcy, a prezes klubu dyr. Stefan Askanas oraz jego zastępca mjr Hofmański (założyciel klubu) obchodząc będą uroczystość 30-letniej pracy sportowej, popartej pięknymi wynikami.

Z pozostałych sekcji klubu coraz lepiej i wszechstronniej pracują — tenisowa (ze szkołą młodzieżową liczącą około 100 osób), sekcja pływacka, kajakowa (po roku od chwili założenia zdobyła punktowane miejsce w mistrzostwach Polski), koszykówki, bokserska, lekkoatletyczna i in.

Olimpia, która zrzesza ok. 2.200 członków, może się słusznie chlubić posiadaniem w kilku sekcjach znacznej ilości młodzieży. W ten sposób klub, pod okiem trenerów Tarki, Pikulika, Fraszewskiego, Napory, Darmy i in. wychowuje swój liczny narybek.

Oto w najbliższym skrócie aktualności z klubu, który w roku przyszłym postanowił zakończyć budowę swego pięknie położonego w Łasku Gołębińskim, obiektu sportowego.

Tad. PACZKOWSKI

Zobowiązania sportowców Lecha

Apel Łódzkiego Klubu Sportowego, którego sportowcy i działacze podjęli zobowiązania w związku ze zbliżającym się III zjazdem partii, podchwycił poznański Lech. Na ostatnim posiedzeniu zarządu tego klubu postanowiono, aby z wpływów meczowych w ciągu rozgrywek I ligi koszykówki przeznaczyć po 0,50 zł od biletu na budowę urządzeń sportowych w nowych szkołach. Trenerzy — Patryk, Grzechowiak (koszykówka) i Gawronski (pływanie), postanowili przeprowadzać społecznie zajęcia w szkołach podopiecznych klubu.

Ponadto sportowcy i działacze klubu będą pracowali przy porządkowaniu stadionu na Dębcu. (Of.)

Listopad	Imieniny
7	Antonia, Adolfa
piątek	

Teatry

OPERA — g. 19 „Kniaź Igor”; POLSKI — g. 17 „Jasne pani Zebraćka”; NOWY — g. 19 „Dzień jego powrotu”; OPERETKA: MARCINEK — nieczynne; KOMEDIA MUZYCZNA — g. 19.30 „Porwanie Sabineki”.

Kina

APOLLO — g. 10, 12.30, 15, 17.30 i 20 „Opowieść o Leninie” (radz.); 12.1.; RIALTO — g. 10.30, 13, 15.30, 18 i 20.15 „Wyznawca hochsztaplera Feliksa Krulla” (niem.); 18 lat; WARTA — g. 10, 13, 15 i 19 „Czarownice z Salem” (franc.); 18 lat; MUZA — g. 10, 12.30, 15, 17.30 i 20 „Wakacje z gangsterem” (włoski); 16.1.; MINIATURA — g. 15.45, 18 i 20.15 „Widmo” (franc.); 18.1.; CZERNASTKA — g. 10 i 12.30 „Zakochani z Villa Borghese” (włoski); 18.1.; godz. 15, 17.30 i 20 „Kołose szczęśliwi” (polski); 16.1.; TARGOWE — g. 17 i 20 „Ostatni akt” (austr.); 14.1.; PANCERNIAK — g. 17.30 i 20 „Eroica” (polski); 18.1.; WOJSKOWE — g. 17 i 19.30 „Siedmiu złodziei” (włoski); 14.1.; MALTA — g. 16, 18 i 20 „Hotel du Nord” (franc.); 18.1.; DOM KULTURY MO — nieczynne; GWIAZDA — g. 10 i 12.30 „Tajna drukarnia” (jugost.); 14.1.; g. 15, 17.30 i 20 „Kochanek lady Chatterley” (ang.); 18.1.; OSIEDLE — g. 16, 18 i 20 „Popiół i diament” (polski); 18.1.; PIAST — g. 16.45 i 19 „Historia jednego myśliwca” (polski); 14.1.; HUTNIK — g. 16.45 i 19 „Przygoda komiwojagera” (franc.); 16.1.; ZNIECZ (Zabikowo) — g. 19 „Wujaszek z Ameryki” (niem.); 12 lat; FOTOPLASTIKON — od g. 9-21 „Od Jerozolimy do Kairu”.

Radio

PROGRAM I
15 — K. Saint-Saens: Suita algierska, op. 60; 15.30 — z g. 15.30 Zw. Radz.; 16.05 — aud. aktual.; 16.16 — koncert Ork. PR p. dyr. J. Gerta; 17.05 — fel. literacki; 17.15 — kurs jęz. rosyjskiego; 17.30 — muz. i aktual.; 18.10 — koncert

zyczeń; 19.26 — wiad. sport.; 19.30 — Stacja w „Zatoce Nadziei” — słuch.; 20.15 — rosyjskie pieśni rewolucyjne; 20.40 — „Delegat marynarzy”; 21.05 — pięć minut o wychowaniu; 21.10 — pełnym głosem o sprawach młodzieży; 21.35 — muzyka tan.; 22 — „Ze padłsiście w boju”; 22.20 — gra ork. George M. Lachrino; 22.27 — miłośnikom muz. kameralnej.

Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 13.55, 16, 19, 21 i 23.

PROGRAM II (Poznań)

15.10 — swojskie melodie — gra Zesp. Harmon.; 15.30 — dla dzieci — „Karlson z Dachu”; 16 — muz. radz. kompozytorów; 16.25 — mel. tan.; 16.45 — sprawozd. z sesji WRN; 17.15 — Polska Muz. Ludowa; 17.35 — sport; 17.40 — pozn. koncert zyczeń; 18.25 — aud. aktual.; 18.35 — muz. i aktual.; 19 — Twarze Rewolucji; 19.30 — transmisja z sali Filharmonii Narodow. koncertu symf.; 21.45 — „Reaktor, jako narzędzie badań fizycznych”; 22.05 — „Październik” — montaż scen dramatów radz.; 23.05 — muzyka taneczna.

Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.04, 15, 17.30, 18.20, 21 i 23.50.

Telewizja

16.55 — mecz hokejowy Górnik Katowice — Malmö Szwecja (Katowice); 17.45 — reportaż z Nowej Rudy pt.: „Huta milionerka” (Katowice); 18.15 — II część meczu Górnik — Malmö (Katowice); 19 — film krótkometr. (Katowice); 19.45 — dziennik (W-wa); 20.15 — film fab. prod. radz. „Ogniste wiorsty” — od lat 7 (Poznań).

Wystawy

CBWA „Odwach” — Stary Rynek 3 — wystawy: Marii Chybińskiej — miniatury i Zofii Dziurzyńskiej-Rosińskiej — malarstwo g. 10-18.

Koncerty

AULA UAM — g. 19.30 — konc. symfoniczny — dyryguje Mircea Basarab, solistka — Roza Fajn.

Dyżury pełnią:

SZPITAL MIEJSKI IM. STRUSIA — chirurgia i interna (ul. Wal. ki Miodych 7, tel. 98-56); APTKI: Dzierżyńskiego 349, Głogowska 47, Kraszewskiego 12, Mazowiecka 12, pl. Wiosny Ludów 3, Główna 53.